

УДК 330.33:578.834COVID19

Мар'яна Свирида

студентка IV курсу
спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник:

Наталія Павленчик

д. е. н., професор,
завідувач кафедри економіки та менеджменту,
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

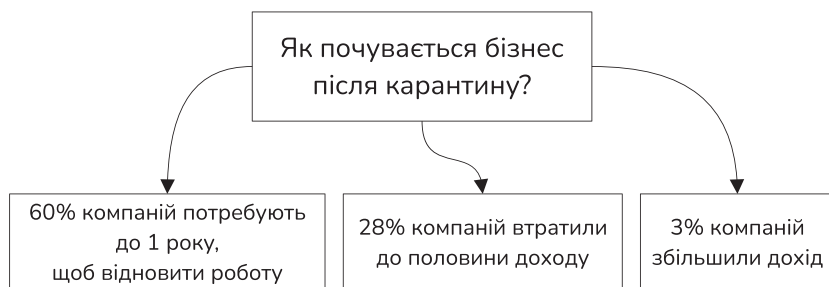
СТАН СЕРЕДНЬОГО ТА МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Найважчим і наймасштабнішим викликом ХХІ ст., який постав перед українською та й світовою економікою загалом, стала пандемія COVID-19. Страшний вірус та змушено введені карантинні заходи призвели до низки надзвичайно негативних явищ та процесів, що зумовили скорочення купівельної спроможності населення, зміни поведінки громадян, масове закриття підприємств виробничої та невиробничої сфери, спад української економіки загалом. Тож представники бізнесу змушені пристосуватися до нових, складних та специфічних «умов» існування на ринку, які спричинив COVID-19.

Різною мірою постраждали компанії різних сфер та галузей, наприклад повністю були скасовані концерти, виставки та інші масові культурні, спортивні та просвітницькі заходи. Щоб не збанкрутувати, компаніям доводилося впроваджувати жорсткі заходи економії – зменшувати зарплати своїм працівникам або скорочувати їх кількість, зупиняти усі інвестиційні проєкти у напрямі навчання персоналу, підвищення його кваліфікації. Заклади харчування, ІТ-сектор, магазини, торгово-розважальні центри змушені були перейти в режим онлайн-функціонування. Основного удару зазнали підприємства туристичного

бізнесу, готельної сфери, спортивно-оздоровчого спрямування, салони краси, перукарні та інші об'єкти сфери послуг, оскільки були змушені повністю закритися. Як результат, окремі з них не змогли подолати податкове навантаження та орендну плату і були змушені повністю припинити свою діяльність.

Пандемія COVID-19 2020–2021 рр. змінила весь український бізнес, а малий та середній поставила на межу виживання. За даними Державної служби статистики України, рівень ВВП у III кварталі 2020 р. зменшився на 3,5% порівняно із відповідним показником у III кварталі 2019 р. Найбільше падіння ВВП спостерігалось у II кварталі 2020 р. – на 11,4%, відповідно, за I півріччя 2020 р., за розрахунками Мінекономіки, падіння становило 6,7% [2].

Епідемія поставила на межу закриття кожне п'яте мікропідприємство і кожне десяте мале підприємство. Понад третина малих підприємств втратили до 20% доходів, ще 28% – до половини, 18% – від половини до трьох чвертей. Лише кожна десята компанія не втратила, а 3% навіть збільшили дохід. Зменшення доходів середніх і малих підприємств змусило їх найперше вдатися до скорочення зарплатного фонду і переведення працівників на віддалену роботу [3].

Карантинна ситуація зумовила і певні позитивні зміни, які спостерігаються насамперед у сфері онлайн-бізнесу. Споживачі, які раніше жодного разу не купували в інтернеті, не замовляли доставку їжі онлайн, уперше зробили це під час карантину. Понад третина споживачів здобула практику купівлі медикаментів в інтернеті, майже на 40% зростала кількість безготівкових розрахунків. Зростання попиту на купівлю товарів в інтернет-магазинах та безготівкові розрахунки, відповідно, стимулювали розвиток безготівкової інфраструктури.

Ще одним «позитивом», який зумовили карантинні обмеження, стала державна та соціальна підтримка малого бізнесу українських виробників. Компанія Visa ініціювала та реалізувала масштабну всеукраїнську кампанію Where You Shop Matters, яка отримала назву «Підтримай своїх». Основною ідеєю компанії стало мотивувати людей купувати та рекламувати все, що виготовляють українські виробники [1].

Отже, карантинні обмеження, спричинені пандемією COVID-19, зумовили індивідуальний вплив на діяльність підприємств різних галузей та сфер економіки України, що вимагає, відповідно, окремих підходів для подолання негативних явищ.

Ключові слова: малий, середній бізнес, пандемія, галузь.

Список використаних джерел

1. Карантин та коронавірус [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/yak-karantin-ta-koronavirus-zminili-malij-ta-serednij-biznes>
2. Економіка України під час Covid-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cpd.com.ua/ukr-eng%20covid-19_economics_ukraine.pdf
3. Звіт про дослідження мікро-, малого і середнього підприємництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://sapiens.com.ua/publications/socpol-research/135/Info%20Sapiens_CIPE_report.pdf
4. Bbc.com [Electronic recourse]. – URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-52773647>